

RECENZE: Pavel Renčín, Beton, kosti a sny...

24. července 2009 | 0:05

Existuje mnoho druhů stavebních hmot, z kterých jde utvořit stavbu či další kolosální věci.

Vezměme si třeba Štěpána Kopřivu. Tomu k vytvoření monstrózní akční a krvavé stavby o velikosti 634 stran stačí pouhý asfalt. Ovšem Pavel Renčín není Štěpán Kopřiva, z čehož je jasné, že k postavení deseti rozličných staveb mu nepostačí pouhý asfalt. Pavel byl už od začátku své kariéry stavař jiného ražení, než většina jeho zdejších kolegů. Byl a je výjimečný. A z toho vyplývá, že když je výjimečný stavbyvedoucí, tak budou nejen jeho díla, ale i materiál, z kterého jsou postavena. Ne, ne. Pavel už od začátku stavěl z betonu, kostí a snů.

Zahraju si teď na chvíli na stavitelova zákazníka. Dostanu od něj seznam deseti budov, které jsou uspořádány v noblesním sborníku z pevné vazby s krásnou obálkou Jiřího Husáka. To vše vytištěné na voňavém papíře, který doslova svádí ke čtení. Začnu jím pomalu listovat a prohlížím si první stavbu.

Jmenuje se Jen tančí, nemluví, nespí. Poznávám v ní asi patnáctiletou dívku, kterou ve sklepě svého domu již několik let drží jakýsi šílenec, který ji nutí psát romány, o nichž později zjistí, že je vydával pod svým jménem a vydělával na tom balík peněz.

Jak vyplouvá na povrch, muž má dvě tváře. Je Hodný a Zlý. Hodný má dívku rád – vzdělává ji, krmí ji, šatí ji. Zlý jí ale ubližuje, týrá a nadává. V jejím zoufalství se objeví postavy, jí stvořené. Ty jí slibují pomoc při útěku z tohoto vězení. Jak to dopadne vám neprozradím. U čtení zažijete chvíle hrůzy, o to větší pak z vědomí, že byl tento příběh inspirován skutečnou událostí.

Ve stavbě číslo dvě navštívíme Loutkové divadlo a chlapce Parise, toužícího jít ve stopách svého strýce Alexe Leblanka – světoznámého loutkoherce. Během vyprávění se dozvíme strašlivou historii Paridovy rodiny, stejně jako událost, která navždy změnila jejich osudy. Tento příběh můžeme označit za Renčínův první čistokrevný horor, obsahující i tak vážné téma, jakým je holocaust.

Ukolébavku pro město krysa si poslechneme ve třetím domě z úst bývalého policajta Willa a bojovnice Sylvany, která se kromě jazyka umí dobře ohánět i svým mečem jménem Hranice. Svede je dohromady osud, jež chce, aby se společně postavili oživlému městu. Oživlé město je Renčínův typický motiv, použitý již častokrát. Je to také první text, kde je Renčín hodně akční, protože ke slovu také přijde Sylvanina Hranice a Willova pistole. Jak se také dozvíte, pít alkohol se někdy opravdu nevyplácí, protože se člověku může změnit život víc, než by si přál. Will by mohl vyprávět...

Tančí mezi vločkami! vám poručí poslední elfí bojovník Cuivië, cestující v čase a potírající zlo tam, kde je to třeba. Povídka je psána mozaikovitým způsobem – to znamená, že na děj se nahlíží z různých pohledů, které se pak skládají v jeden ucelený a dokonale fungující celek, obsahující pro hrdinu velice zajímavou pointou.

Čarodějův dům navštívíme společně s dětmi Jimmim a Lucy Klepítkem, které v něm zažijí přímo hororové chvíle. Ke slovu také přijde parta koček pod vedením Lady Dráprobítkvé a její společnice slečny Mossovové. I zde zjistíme (stejně jako v autorově románu Zlatý kříž), že kočky nikdy nejsou tím, čím se na první pohled zdají. Pro mě osobně to byl jeden z nejstrašidelnějších zážitků, jaké jsem s literaturou zažil.

Skokani obývají šestou stavbu a společně s nimi se proletíme z legendárního Nuselského mostu – mostu sebevrahů. Ne, dělám si srandu. Lítat se nebude. Místo toho se vydáme pátrat společně s mladým novinářem Jakubem po tajemství již zmíněného mostu. Opět vás čekají hororové chvíle, protože tato povídka je opravdu vydařená ghost story.

Bílou chaloupku poskládanou ze stovek dlouhých kostí, tisíců kostiček, statisíců zubů, drápků, krovek a tykadel obývá zvláštní bytost – Stvořitel. Tahle sedmá chaloupka je stará již deset let, je dlouhá sice jen sedm stránek, ale na své síle a intenzitě neztratila zřehla nic. Pokud chcete poznat příběh bytosti, pro níž se stalo tvoření nových jedinců posedlostí, neměla by povídka uniknout vaší pozornosti. Už jen z toho důvodu, že se jedná o Renčínův první publikovaný text, kde autor ukázal, že fantasy nemusí být jenom o spáse světa a nabašencích s meči.

Tři páry papuček si nazujeme v osmé budově. I zde si užijete nejednu strašidelnou chvíli. Únosy dětí jsou běžné i v reálu, ale pes, kterému se o tom zdá, a který se zdá jediným klíčem k ukončení toho všeho? To už se hned tak nevidí. Kromě motivu oživlého města vás čeká i menší dávka rozpolcení osobnosti. A z naší domoviny se tentokrát přesuneme do Spojených států Amerických. Ale to vůbec nevádí, protože silnou dávku strachu pocítíte i tak. Na křídlech zlatých draků. Autor tento příběh psal na základě události, kterou sám zažil a právem se tak řadí k vrcholům jeho stavebního umění. Nejen díky tomu, že je to netradičně zpracovaný příběh na motivy Dračího

doupěte, ale hlavně díky tomu, že se odehrává ve fantasy světě a zároveň v tom našem. Jakmile se jednou proletíte na křídlech zlatých draků, nezapomenete, protože tento literární zážitek ve vás zůstane velmi dlouho a nedostanete ho ze sebe, i když jste se snažili sebevíc..

Poslední budova je zcela nová a odhalíte v ní Baladu krve společně s jejím hrdinou – mladým policajtem Filipem Bídou. Je to první pokus o Renčínovu okultní detektivku, který je velmi povedený. Renčín sice podle vlastních slov v životě přelouskal pouhých pár detektivek, což mu ale bohatí stačí na to, aby s detektivními motivy zacházel jako zručný profesionál. Na druhé straně – tento příběh nedosahuje mrakodrapových výšin takového Hellboye, ale jako osmi patrový panelový dům také není k zahození. Kromě sympatického hrdiny, nechybí nadpřirozené motivy, kterými autor koření příběh. Chybělo mi tam ale něco, z čeho by mi stály vlasy hrůzou na hlavě. Příště by to tedy chtělo zajít pro radu třeba k mistrům Kingovi či Hitchcockovi, kteří jsou, jak je známo, na děsuplné prvky největší experti. I přes tuhle výtku jsem s domem číslo deset velmi spokojený. A jako první stavba vybudovaná v detektivním stylu není vůbec k zahození. Ba naopak. Doslova volá po postavení druhé budovy. Dvojčete, které se bude nepatrně lišit, aby si nebyly zase až tak moc podobné. Jen bacha na teroristy, pane stavaři.

Beton, kosti a sny jsou vskutku nezníčitelný materiál. Příběhy z něj postavené, sice nedosahují síly Renčínových románů, ale to nevadí. I tak by je měli autorovi fanoušci poznat, protože jsou to jeho kořeny. Kořeny, v nichž už před deseti lety začal předvádět, že fantasy se dá psát jinak, netradičně, zajímavě a originálně. Bude zajímavé sledovat, jaký bude další vývoj tohoto hlavního představitele městské fantasy u nás a čím vším nás, jeden z předních autorů zlatého věku české fantasy ještě hodlá ohromit. Věřím, že nám předvede ještě velké věci.

Hodnocení: 80 %.

Beton, kosti a sny

Renčín, Pavel

Nakladatel: Argo

Obálka: Jiří Husák

Redakce: Jiří Popiolek, Milan Dorazil

Rok vydání: 2009

Počet stran: 204

Rozměr: 150 x 210

Provedení: hardback

Cena: 218 Kč

Martin Stručovský
